

UKRAYNA ÜLKE RAPORU

KOCAELI SANAYİ ODASI
KOCAELI CHAMBER OF INDUSTRY

TEMMUZ 2024

İçindekiler

1.Genel Bilgiler.....	3
Siyasi ve İdari Yapı.....	3
Genel.....	3
2.Genel Ekonomik Durum	4
3.Dış Ticaret	5
4.Doğrudan Yabancı Yatırımlar	7
5.Türkiye ile İlişkiler.....	7
Siyasi İlişkiler.....	7
Ekonomik İlişkiler	8

1. Genel Bilgiler

Siyasi Ve İdari Yapı

Resmi Adı	Ukrayna
Nüfus	33,19 milyo
Dil	Ukraynaca
Yüzölçümü	603.550 km
Başkent	Kiev
Başlıca Şehirleri	Kharkiv, Dnipropetrovsk, Odessa, Donetsk
Yönetim Şekli	Yarı Başkanlık tipi Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Volodimir Zelensky
Para Birimi	Ukrayna Grivnası (UAH)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

Birleşmiş Milletler, Bağımsız Devletler Topluluğu, Uluslararası Para Fonu (IMF), Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT), Avrupa Konseyi, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü, Avrasya Ekonomik Topluluğu (gözlemci statüsünde), Dünya Ticaret Örgütü, EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası), IFC (Uluslararası Finans Kuruluşu), CCC (Gümrükler İşbirliği Konseyi), ECE (Avrupa Ekonomik Komisyonu), ISO (Uluslararası Standardizasyon Örgütü).

Genel Durum

24 Ağustos 1991 tarihinde bağımsızlığını kazanan ve 24 bölgeden oluşan Ukrayna'nın Başkenti Kiev'dir. Ukrayna'nın özerk bölgesi olan Kırım 18 Mart 2014 tarihinde Rusya Federasyonu tarafından ilhak edilmiştir. Ayrıca, Ukrayna sanayisinin %15'ni, ihracatının %25'ni gerçekleştirdiği, kömür ve demir rezervlerine sahip Donbas bölgesinin büyük bölümünün kontrolü Rus ayrılıkçıların idaresine geçmiştir.

Devlet Başkanlığı, Bakanlar Kurulu ve Parlamento, ülke yönetiminde söz sahibi olan üç temel organdır. Bağımsızlığını 1991 yılında ilan eden Ukrayna'nın Anayasası 28 Haziran 1996 tarihinde kabul edilmiştir.

2. Genel Ekonomik Durum

	2021	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	199,84	160,5	173,41	186,26	196,05	206,63	214,75	223,51
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	3,4	-29,1	2,0	3,2	6,5	5,0	4,0	4,0
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	4 874	4 607	5 225	5 531	5 652	5 901	5 988	6 198
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	9,4	20,2	17,7	13,0	8,6	6,7	5,5	5,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-1,6	5,0	-5,7	-7,2	-7,1	-6,1	-3,4	-3,8
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	9,8	24,5	19,4	10,6	9,2	8,7	8,4	8,5
Nüfus (milyon)	41,0	34,84	33,19	33,68	34,69	35,02	35,86	36,06
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	48,9	78,5	88,2	98,6	100,7	99,5	98,4	94,6

Kaynak: IMF / Ticaret Bakanlığı

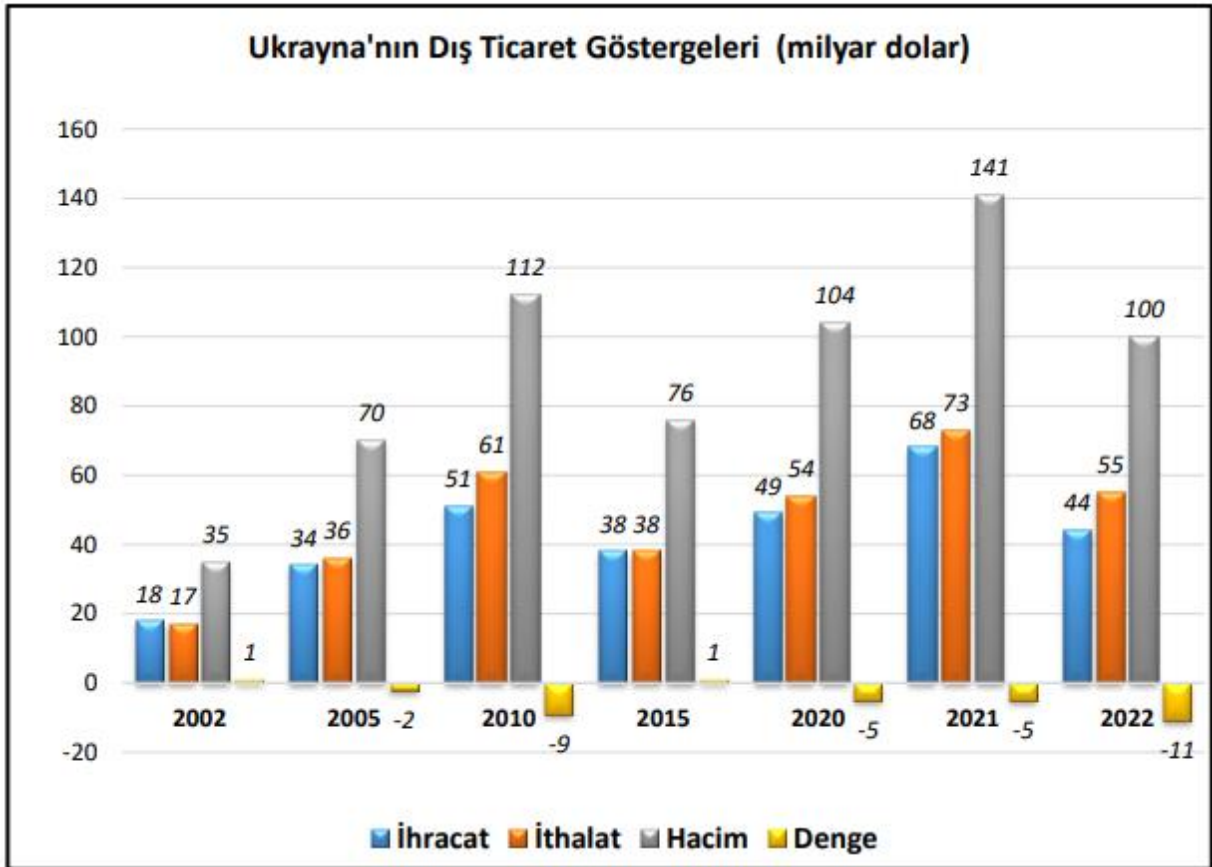
(*) Tahmini Veriler

IMF verilerine göre GSYİH, 2020 yılında cari fiyatlara göre 156,4 milyar dolar, 2021'de 199,84 milyar dolar ve 2022'de 160,5 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. IMF tahminlerine göre GSYİH'nin 2023 yılında 173,41 milyar dolar olması beklenmektedir. Cari fiyatlarla 2020 yılında 3.778 ABD doları, 2021 yılında 4.874 ABD doları olan kişi başına düşen gelir, 2022 yılında 4.607 ABD dolarına gerilemiştir. IMF tahminlerine göre kişi başına düşen gelir, ülkenin nüfusunda ciddi bir azalış yaşanmasından dolayı, 2023 yılında 5.225 dolara yükselecektir.

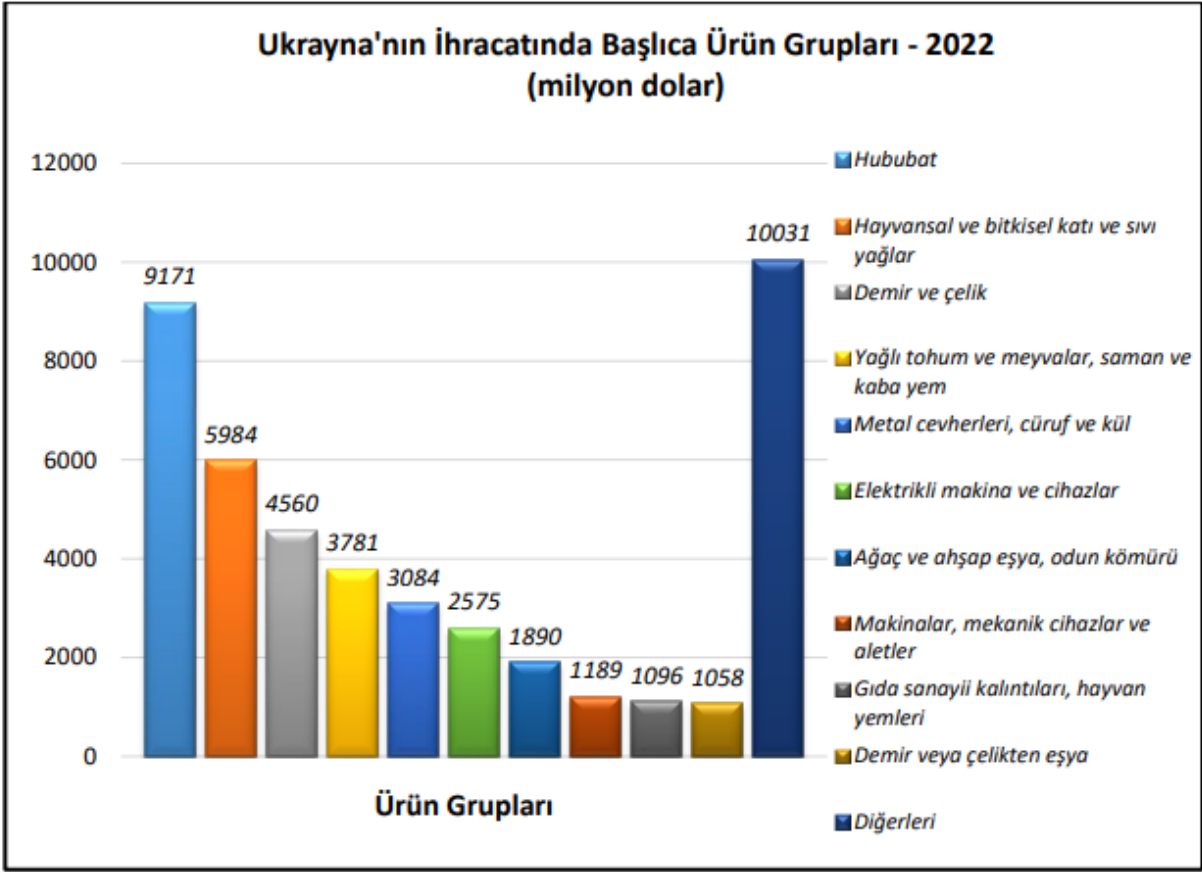
2021 yılında %9,4 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranı 2022 yılında %20,2 olarak kaydedilmiştir. 2023 yılı için gerçekleşmesi beklenen yıllık enflasyon oranı %17,7'dir. Cari ödemeler dengesinin GSYİH'ye oranı 2021 yılında %1,6 oranında açık, 2022 yılında ise %5,0 oranında fazla vermiştir. IMF tahminlerine göre cari ödemeler dengesinin GSYİH'ye oranı, 2023 yılında %5,7 açık olarak gerçekleşecektir.

3. Dış Ticaret

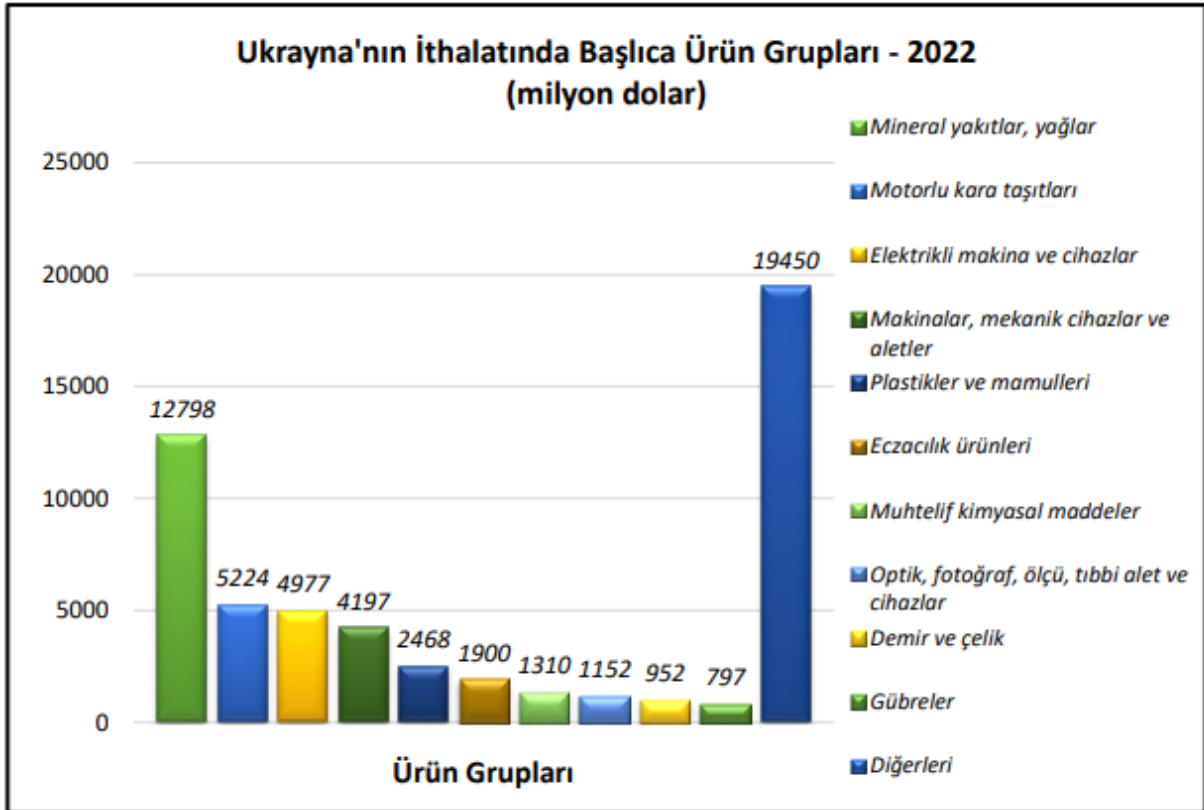
2021 yılı rakamları değerlendirildiğinde Ukrayna'nın toplam dış ticaret hacminin 136 milyar dolara ulaştığı görülmektedir. Buna göre Ukrayna'nın ihracatı 2021 yılında 65,9 milyar dolar, ithalatı ise 69,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılında 69,9 milyar dolarlık (%29,6 artış) ithalatla dünyada 49. sırada yer alan ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler arasında: Çin %15,2 ile 1. sırada, Almanya %8,7 ile 2. sırada ve Rusya %8,4 ile 3. sırada, Türkiye %4,5 ile 7. sırada yer almaktadır.

Kaynak: Trademap / Ticaret Bakanlığı

Kaynak: Trademap / Ticaret Bakanlığı

Kaynak: Trademap / Ticaret Bakanlığı

4. Doğrudan Yabancı Yatırımlar

19 Mart 1996 tarihinde Ukrayna Parlamentosu, Yabancı Yatırımlar Kanunu'nu kabul etmiştir. Ukrayna kanunları uyarınca kurulan ve kuruluş sermayesinde yabancı yatırım payı en az %10 olan şirket ve yatırımlar "yabancı sermaye yatırımı" sayılmaktadır. Ukrayna'da ekonomik ve ticari faaliyetlerde bulunan yabancı yatırımcılar, Ukrayna Kanunlarında ve Ukrayna'nın uluslararası anlaşmalarında aksi belirtilmedikçe, Ukraynalı kişilerin sahip olduğu hak ve sorumluluklara sahiptir. (<https://investmentpolicy.unctad.org/investment-laws/laws/253/ukraine-law-on-the-regime-of-foreign-investments>)

Ukrayna'da yabancı sermaye yatırımları millileştirmeye tabi değildir. Devlet organları, tabii afet, kaza, salgın hastalık ve salgın hayvan hastalığı durumlarında tahliye tedbirlerinin alınması durumları haricinde yabancı yatırımları istimlak edemez.

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	366	600	650	654	2 012 3	567
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	0,20	0,40	0,30	0,30	0,80	1,30
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	41 529	42 129	42 779	43 430	45 445	49 012
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	-34	-247	-200	-230	-240	-240
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	7 126	7 373	7 573	7 803	8 043	8 283

(*) Tahmini Veriler Kaynak: EIU,Ticaret Bakanlığı

5.Türkiye İle İlişkiler

Siyasi İlişki

Türkiye-Ukrayna ilişkileri 2011 yılında kurulan Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey (YDSK) mekanizmasıyla stratejik ortaklık düzeyine yükseltilmiştir. YDSK son toplantısı 3 Şubat 2020 tarihinde Kiev'de yapılmıştır.

Ukrayna'yla ekonomik ve beşeri ilişkilerin güçlendirilmesi hedefi doğrultusunda 1 Haziran 2017 tarihinde kimlikle seyahat rejimi uygulamaya konmuştur.

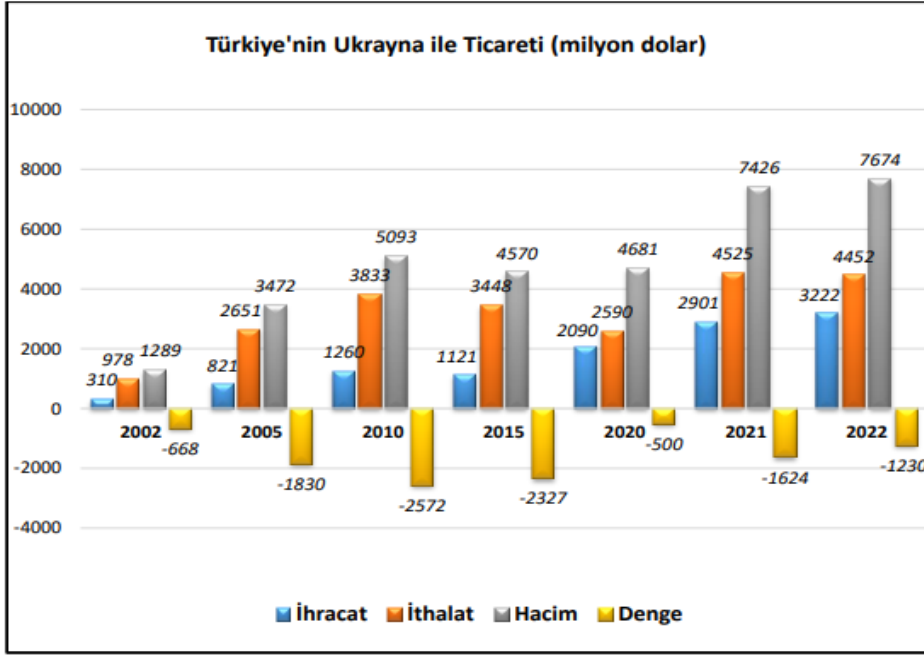
2019 yılında Ukrayna'ya ihracatımız 2,156 milyar ABD doları, Ukrayna'dan ithalatımız 2,725 milyar ABD doları olmak üzere ticaret hacmimiz 4,881 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik İlişki

2022 yılında Ukrayna'ya ihracatımız bir önceki yıla göre %11,1 artış göstermiş ve 3,2 milyar dolar olmuştur. 2022 yılında ülkeden ithalatımız ise bir önceki yıla göre %1,6 oranında azalarak 4,5 milyar dolar olmuştur.

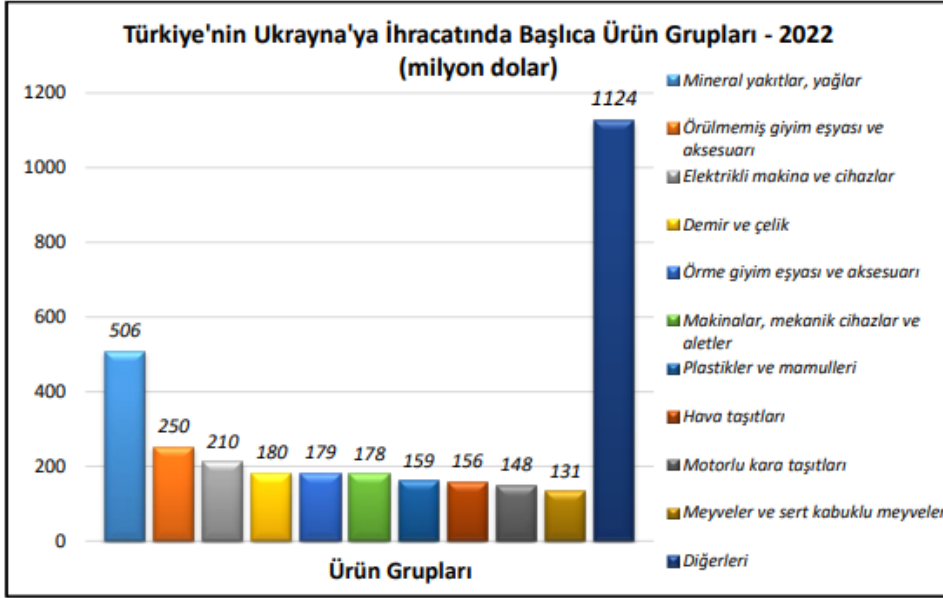
Ülkemizin Ukrayna'ya ihracatındaki başlıca ürünler: İşlenmiş petrol ürünleri; jeneratörler, erkekler için takım elbise-çeket-pantolon olarak sıralanmaktadır.

2022 yılı baz alındığında Ukrayna ile ticaretimizde ülkemizin 1,2 milyar dolar dış ticaret açığı verdiği gözlenmektedir.

Kaynak: Trademap / Ticaret Bakanlığı

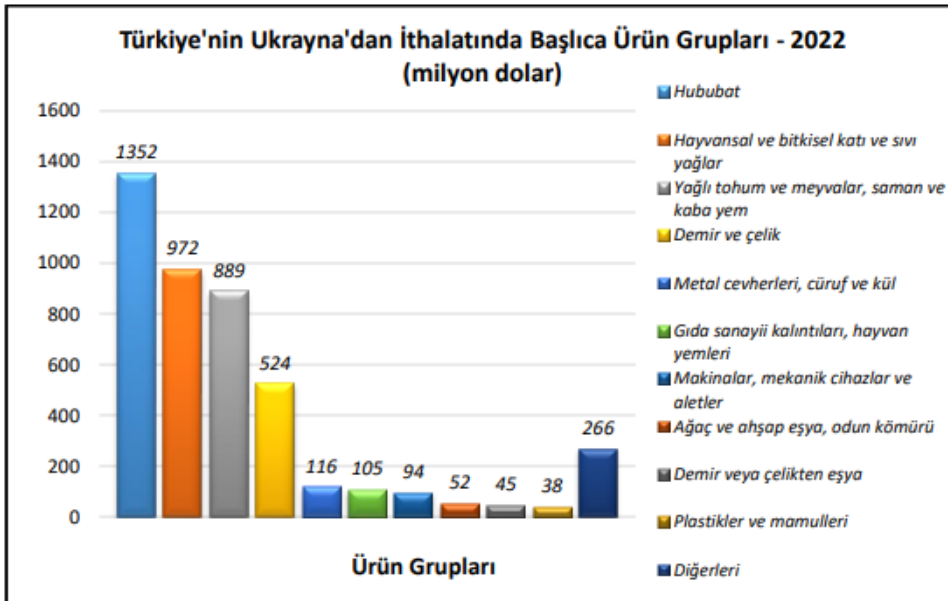
Türkiye'nin Ukrayna ile ticaretine baktığımızda ihracatımızda 2022 yılı verileri 3.441 milyon ABD dolarıyken, 2023 yılında kayda değer bir düşüş yaşanarak bu rakam 1.425 milyon ABD doları olmuştur. İthalat verilerimize bakıldığında ise 2022 yılında 4.455 milyon ABD doları olan ithalat rakamları 2023 yılı itibari ile 3.691 milyon ABD doları olarak kaydedilmiştir.

Kaynak: Trademap / Ticaret Bakanlığı

Türkiye'nin Ukrayna'ya ihracatına bakıldığında 2022 yılında 3.441 milyon ABD doları olarak gerçekleşirken, 2023 yılında bu rakamlar düşüş yaşayarak 1.425 milyon ABD doları olmuştur.

Ukrayna'ya başlıca ihraç ürünleri arasında; mineral yakıtlar, yağlar, örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı, elektrikli makina ve cihazlar, demir ve çelik, örme giyim eşyası ve aksesuarı, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, plastikler ve mamulleri, hava taşıtları, motorlu kara taşıtları, meyveler ve sert kabuklu meyveler yer almaktadır.

Kaynak: Trademap / Ticaret Bakanlığı

Türkiye'nin Ukrayna'dan ithalinin verilerine bakıldığında 2022 yılında 4.455 milyon ABD dolarını

gösteren rakamlar 2023 yılında 3.691 milyon ABD doları olarak kayda geçmiştir.

Ukrayna'dan ithal edilen başlıca ürünler arasında; hububat, hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yağlı tohum ve meyvalar, saman ve kaba yem, demir ve çelik, metal cevherleri, cüruf ve kül, gıda sanayii kalıntıları, hayvan yemleri, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü, demir veya çelikten eşya, plastikler ve mamulleri yer almaktadır.

